PEPA
cestovní kancelář

Ledenická 177, 370 06 České Budějovice
tel. 038/28343

Autobusové zájezdy za přírodou, historií a poznáním v roce 1995

MAROKO	—	duben	—	Kč	9 000,—
TURECKO a SÝRIE	—	duben	—	Kč	7 900,—
ANDALUSIE	—	duben	—	Kč	5 900,—
ZAKARPATSKÁ UKRAJINA	—	červen	—	Kč	2 500,—
ALBÁNIE	—	červen	—	Kč	6 000,—
PYRENEJE	—	červenec	—	Kč	4 500,—
KARÉLIE, KOLA	—	červenec	—	Kč	7 000,—
DUNAJSKÁ DELTA	—	září	—	Kč	3 500,—

Odjezdy z Prahy, Brna, Plzně.

INZERTNÍ SLUŽBA ČTENÁŘŮM
• BEZPLATNÁ •

Koupím ŽIVU:
č. 2/77; 4, 6/78, 5, 6/82, 1/87, 6/89 a z ročníků 1959 - 1969 vždy pouze č. 6 - ing. Oskar Jarnot, Gymnasijní 14, 737 01 Český Těšín.
Ročníky 1959, 1960 a č. 1/56 - ing. Vladimír Šrank, SNP 19/3, 972 01 Bojnice, SR.
Prodám ŽIVU:
Ročník 1953 - 1962 a 1969 - 1994 - Jiří Mládek, Liberecká 600/13, 407 53 Jiříkov. (Prodám i literaturu o zvířatech, rostlinách, exotickém ptactvu, akvaristice, teraristice atd. - včetně některých čísel a ročníků časopisů Skalničky a Akvárium terárium.)
Koupím:
K. Hieke: Praktická dendrologie I. díl, II. díl - Vít. Kubesa, Družstevní 15, 747 05 Opava.

Chováme sklípkany
L. Klátil, M. Veselý
První publikace tohoto druhu v českém jazyce.
16 stran barevných fotografií sklípkanů,
64 textových stran, cena 125 Kč.
KABOUREK, Sokolská 3923, 760 01 Zlín

SEZÓNA VĚDECKÝCH SETKÁNÍ

Ekologie - krajina - politika

Vědecká setkání či setkání širšího společenského rámce probíhají po celý kalendářní rok. V období jaro - podzim bývají častější ta, jejichž téma umožňuje organizovat atraktivní doplněk pro netuzemské návštěvníky - terénní exkurze. Ekologie v nejrůznějších souvislostech v roce 1994 mezi podobnými událostmi nechyběla. Vyberme několik málo příkladů.

V dubnu uspořádala sekce pro krajinnou ekologii České botanické společnosti konferenci **Využití terénní botaniky v ekologii krajiny**. Dala by se charakterizovat spíš jako workshop, její atmosféra byla skutečně pracovní a záběr problematik značně široký. Na mnohé nově působily metodiky průzkumu toho, jak různé skupiny obyvatelstva vnímají typy krajiny a objekty v ní. Využití znalostí o rozšíření a četnosti druhů, jakož i syntetičtější charakteristiky krajiny - vegetačních typů se stalo prologem k prezentaci počítačových metod využívajících informační systémy (GIS). Referáty týkající se dynamických procesů - takových, jako je sukcese nebo kolonizace - přinesly řadu výsledků z konkrétních studií dotažených k aplikacím - k návratu přírody do poškozených ekosystémů. Na produkčně-ekologické studie a práce o potenciálu krajiny logicky navazoval blok o územním plánování a systémech ekologické stability, jejichž stavební principy se na jednotlivých hierarchických úrovních teprve tvoří. Vyústěním se stala závěrečná část s největším počtem příspěvků k ochraně přírody, její biodiverzity, krajiny. Početná účast zájemců ze Slovenské republiky svědčí o tom, že se pro kolegy stáváme zajímavým zahraničím.

Začátkem srpna se v Českých Budějovicích pod garancí Biologické fakulty Jihočeské univerzity a Hydrobiologického ústavu AV ČR konalo **6. mezinárodní sympozium o regulovaných tocích (SISORS II)**. Účastnili se ho hlavní editoři a přispěvatelé časopisu Regulated Rivers. Během 4 dní zaznělo několik desítek příspěvků odvozených ze zkušenosti biologických i technických profesí spjatých s řekami po celém světě. Z naší oblasti hydrologické střechy Evropy bylo užitečné vyslechnout informaci ředitele Výzkumného ústavu vodohospodářského P. Punčocháře o čtyřletém Projektu Labe zaměřeném na revitalizaci labského povodí. Příkladem vhodným pro srovnání byl kolektivní příspěvek rakouských autorů o lidských vlivech na velké rakouské řeky. Na druhé straně se účastníci „učili" posuzovat srovnatelnost výsledků případových studií ze Skandinávie, Británie, Colorada, Indie nebo Austrálie. Řešily se tu problémy přehradních kaskád, mělkých nížinných nádrží, zátopových území nebo erozních oblastí alpínského stupně. Někteří se soustředili na život dna, jiní vodního sloupce, někteří na kontinuitu toku z hlediska migrujících ryb, jiní na cykly prvků ve vztahu k pobřežní vegetaci. Bezesporu šlo o možnost komunikace napříč širokým spektrem profesí.

Koncem srpna 1994 se v pražských ulicích zahemžilo cizokrajnými účastníky velké akce Mezinárodní geografické unie. Šlo o konferenci Karlovy univerzity, nazvanou **Životní prostředí a kvalita života ve střední Evropě - problémy přechodu**. proslula mj. úvodním projevem českého předsedy vlády, V. Klause, který větou: „Tím, že se v ČR vytvořil skutečně hospodářský systém, vytvořil se i systém, který chrání přírodu," vyvolal odmítavé reakce řady tuzemských i zahraničních odborníků. Byl mezi nimi též prof. D. Meadows, autor známých publikací Meze růstu a Překročené meze. Stojí za zmínku, že po konferenci ještě vystoupil na samostatném semináři pro širší ekologicky orientovanou veřejnost a pro mladé aktivisty v oblasti životního prostředí řídil dvoudenní minikurz manažerských metod a počítačových ekoher. Zmíněné setkání vědců, politiků, manažerů a reprezentantů nevládních organizací diskutovalo o nové identitě střední Evropy, její rekonstrukci, klimatických či hydrologických změnách, ohrožení přírody a dalších rizikách.

Začátkem září se konala další mezinárodní konference, pořádaná tentokrát Ústavem ekologie krajiny AV ČR, s vyzývavým pojmenováním **Ekologie a demokracie - výzva 21. století**. Poněkud jiné spektrum participantů, ale opět vědců různých disciplín, politiků, správních úředníků a představitelů hnutí. Zahajoval prezident Akademie věd R. Zahradník, hovořil náměstek ministra zahraničních věcí A. Vondra, účastnili se další pracovníci ministerstev i člen parlamentu a městského zastupitelstva. Samozřejmě, že pozornost budily názory z odlehlých končin, třeba z Japonska - na trvalou udržitelnost vývoje a tržní ekonomiku, kanadský příběh úspěšné ochrany přírody s ekonomickým ziskem, americká zkušenost s účastí veřejnosti na rozhodování o prostředí, porovnání různých evropských zemí v síle konfliktů průmysl-zdraví, město-venkov, kultura-příroda. Filozofické nazírání na ekologický hlas objevivší se v demokracii, etické kontexty vlivů na prostředí, vnímání ekologických krizí, nové trendy v environmentální výchově. O vzájemnou inspiraci nebyla nouze, možná, že v hlavě některého účastníka dozrála šťastná formulace nového zákona, snad jsme se poučili z analogie přírodou organizovaných ekosystémů k podpoře společenského fungování.

Zhruba ve stejné době proběhl v rakouském Salcburku seminář **Životní prostředí a diplomacie**. Tato každoroční akce má tradici od r. 1947, kdy vznikla z iniciativy amerického studenta a s podporou zemřelého meziválečného herce, divadelního režiséra a pedagoga Maxe Reinhardta. Tematické semináře, kterých běží v roce několik, organizuje instituce Salzburg Seminar, účastní se asi 15 000 lidí ze 123 zemí. K letošnímu tématu přispěli vědci z oborů humanitních, ale i z přírodovědy. Viceprezidentem byl A. Fussler zabývající se ekologickou účinností jako imperativem v podnikání (hodnotící procedura začíná být známá jako LCA - Life Cycle Assessment). Přítomen byl L. Brinkhorst, spolupředsedající Komise evropského společenství v Bruselu a člen Evropského parlamentu, C. Bohlen - bývalý náměstek ministra zahraničí USA pro záležitosti oceánů a mezinárodní otázky vědy a životního prostředí. Českou republiku reprezentoval federální exministr J. Vavroušek - vzbudil diskusi svou vizí o uplatnění lidských hodnot.

Komentovaný výběr záměrně zdůrazňuje tíhnutí k inter- až transdisciplinaritě v naší době. Samozřejmě dělo se nespočet jiných setkání, více specializovaných a vysoce přínosných, uvnitř sevřenějších odborných komunit. Avšak střetání jinak oddálených skupin ve společnosti provokuje ke spekulacím: je to přirozený a převažující trend nebo hledání opor v údobí antiscientistní skepse nebo rozšiřování prostoru k sebeuplatnění vědy?... Nebo něco dalšího.

Pavel Kovář